Vigilància epidemiològica del VIH i la SIDA a Catalunya

Informe anual 2021

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

CEEIS Cat
Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya

Autors:

Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT)

Alguns drets reservats

© 2022, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de CreativeComons

Edita:
Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT)

28 de novembre de 2022

URL:
www.ceeiscat.cat

Suggeriment per a la citació de l'informe complert:
Centre d'Estudis Epidemiològics sobres les Infeccions de Transmissió Sexual i Sida de Catalunya (CEEISCAT).Vigilància epidemiològica de la infecció pel VIH i la Sida a Catalunya. Informe anual 2021. Badalona: CEEISCAT; 2022.

Sumari

1 Introducció 4
2 Resum executiu 5
3 Situació epidemiològica del VIH i la SIDA a Catalunya 7
3.1 Evolució de l'epidèmia del VIH i la SIDA a Catalunya 7
3.2 Anàlisi descriptiva dels nous diagnòstics de VIH i la Sida a Catalunya l'any 2021 7
3.2.1 Nous diagnòstics de VIH i Sida per Regió Sanitària 7
3.2.2 Nous diagnòstics de VIH i Sida segons sexe i edat 8
3.2.3 Nous diagnòstics de VIH i Sida segons país de naixement 10
3.2.4 Nous diagnòstics de VIH i SIDA segons via de transmissió 11
3.2.5 Recompte de CD4 al moment del diagnòstic 13
3.2.6 Diagnòstic tardà entre els nous diagnòstics de VIH 15
3.2.7 Diagnòstic tardà avançat 17
3.2.8 Malaltia indicativa de Sida 18
4 Altres malalties infeccioses en els nous diagnòstics de VIH i Sida 19
5 Conclusions 20
6 Taules 22
7 Referències 28

1 Introducció

La planificació en la resposta a l'epidèmia de la infecció per VIH requereix disposar d'informació sistemàtica sobre diversos aspectes, pel que es precís implementar sistemes d'informació epidemiològica amb diversos objectius i fent especial atenció a diferents subpoblacions.

Entre aquests sistemes, ocupen un lloc clau els que recullen informació poblacional sobre nous diagnòstics de VIH i Sida. En aquest sentit, a Catalunya, la Sida és una malaltia de declaració obligatòria (MDO) individualitzada des de 1987 mentre que la infecció pel VIH va ser de notificació voluntària i hospitalària des de l'any 2001 fins al 2010. Amb la publicació del decret 67/2010, de 25 de maig, la infecció pel VIH passa a ser una malaltia de declaració obligatòria individualitzada, amb complementació per part del professional sanitari d'una enquesta epidemiològica estandarditzada, integrant-se així dins dels circuits de vigilància epidemiològica de Catalunya i formant part del Sistema de malalties de declaració obligatòria individualitzada (MDO) [1].

Les dades presentades en el present informe es basen en l'anàlisi dels nous diagnòstics de VIH i Sida declarats segons definició de cas [2] i té com a objectius descriure les característiques epidemiològiques dels nous diagnòstics de VIH i Sida per a l'any 2021 i de les tendències dels darrers deu anys (2012-2021).

2 Resum executiu

Objectius:

- Quantificar els nous diagnòstics de VIH i de Sida per a l'any 2021 així com la seva evolució temporal dels darrers deu anys.
- Descriure les característiques epidemiològiques de les persones recentment diagnosticades d'infecció per VIH i Sida.
- Contribuir a la vigilància epidemiològica nacional e internacional de la infecció pel VIH.

Metodologia:

S'han inclòs els nous diagnòstics de VIH i Sida notificats al Registre del VIH i la Sida de Catalunya.

Les taxes per 100.000 habitants han estat calculades en base a les dades aportades per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) segons el total de població a 1 de gener de l'any incident.

S'ha definit diagnòstic tardà de la infecció pel VIH quan la xifra del recompte de CD4 més pròxima al diagnòstic és inferior a 350 cels/microlitre (µL) i amb malaltia avançada quan el recompte de CD4 és inferior a 200 cels/µL.

Principals resultats:

L'any 2021 es van notificar 344 nous diagnòstics de VIH, el que suposa una taxa de 4,4/100.000 habitants i una reducció del 20,7% respecte l'any anterior. El 81,1% eren homes i la mitjana d'edat al diagnòstic va ser de 37 anys. La transmissió en homes que mantenen relacions sexuals amb d'altres homes (HSH) va ser la més freqüent, 71,7%, seguida de l'heterosexual, 13,9% i la que es produeix en persones que s'injecten drogues (PID) 6,3%. El 59,0% dels nous diagnòstics d'infecció per VIH van ser en persones nascudes fora l'estat espanyol, majoritàriament (63,1%) provinents de l'Amèrica Llatina i Carib. El 49,0% dels nous diagnòstics van presentar diagnòstic tardà. Es van notificar 64 diagnòstics de Sida, el 60,9% dels quals van ser diagnòstics alhora al diagnòstic de VIH. El 28,2% dels nous diagnòstics de VIH havien presentat un diagnòstic previ d'ITS.

La tendència en la taxa total per al període 2012-2021 es descendent així com en la taxa d'homes i dones. Els homes presenten percentatges superiors d'infecció a les dones en tot el període descrit. Segons via de transmissió, s'observa un descens sobretot en les dones heterosexuals (10,5%). Tan sols el grup de transsexuals incrementa en els darrers deu anys amb una mitjana del 18,9%. El

percentatge de persones diagnosticades nascudes fora l'estat espanyol es manté amb una mitjana de període del 48,0%, malgrat que la seva taxa disminueix a partir del 2018.

El diagnòstic tardà incrementa un 1,5% de mitjana per al període 2012-2021 de la mateixa manera que ho fa el diagnòstic tardà avançat (1,0%).

3 Situació epidemiològica del VIH i la SIDA a Catalunya

3.1 Evolució de l'epidèmia del VIH i la SIDA a Catalunya

Durant la darrera dècada, la taxa de nous diagnòstics de VIH ha presentat una lleugera i gradual disminució, des de taxes d'11,4 casos al 2012 als 4,5 casos l'any 2021, representant una disminució mitjana del 8,5% en els darrers deu anys, fet també descrit als països de zona UE/EEA on segons les darreres dades disponibles [3] on els nous diagnòstics disminuïen un 9%.

L'any 2021, el nombre casos de VIH va disminuir en un 20,7% respecte l'any anterior amb un total de 344 nous diagnòstics, corresponent a una taxa de 4,4 casos per cada 100.000 habitants (figura 1).

De la mateixa manera que el VIH, la taxa de nous diagnòstics de Sida disminueix amb una mitjana de període del 8,5% amb un total de 64 casos l'any 2021 i una taxa de 0,8 casos per a cada 100.000 habitants (figura 1).

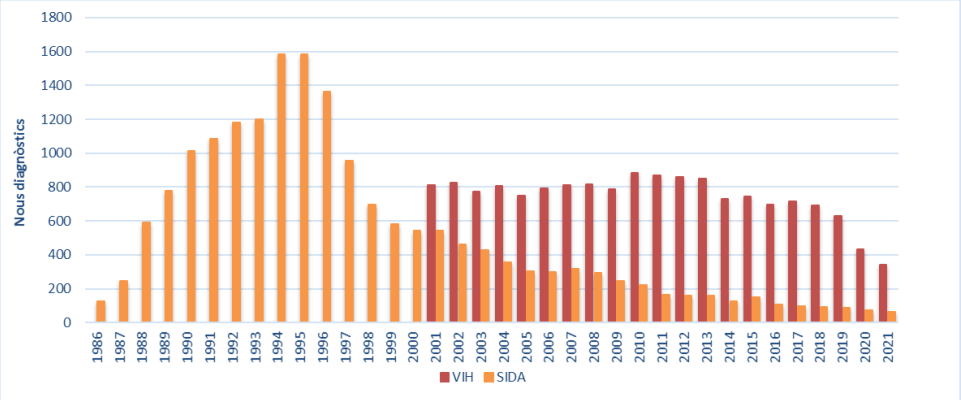

Figura 1- Evolució anual dels diagnòstics del VIH i la SIDA, Catalunya 1986-2021

3.2 Anàlisi descriptiva dels nous diagnòstics de VIH i la Sida a Catalunya l'any 2021

3.2.1 Nous diagnòstics de VIH i Sida per Regió Sanitària

Les diferencies entre les taxes de VIH per Regió Sanitària a Catalunya van oscil·lar entre els 4,1 casos per 100.000 habitants a la Regió Sanitària de Barcelona, regió on es van notificar el 59,6% del total dels nous diagnòstics, fins als 3,0 casos per cada 100.000 habitants a la Regió Sanitària de l'Alt Pirineu i Aran. Les Terres de l'Ebre va ésser la única Regió Sanitària sense cap diagnòstic notificat l'any 2021 (figura 2).

Pel que fa a la Sida, les diferencies per Regió Sanitària van oscil·lar entre els 2,8 casos per 100.000 habitants a la Regió Sanitaria de Girona amb el 37,5% dels casos notificats, fins als 0,6 casos per cada 100.000 habitants a la Regió Sanitaria de Lleida. A les Regions Sanitàries de les Terres de l'Ebre i de l'Alt Pirineu i Aran no es va notificar cap cas de Sida l'any 2021 (figura 2).

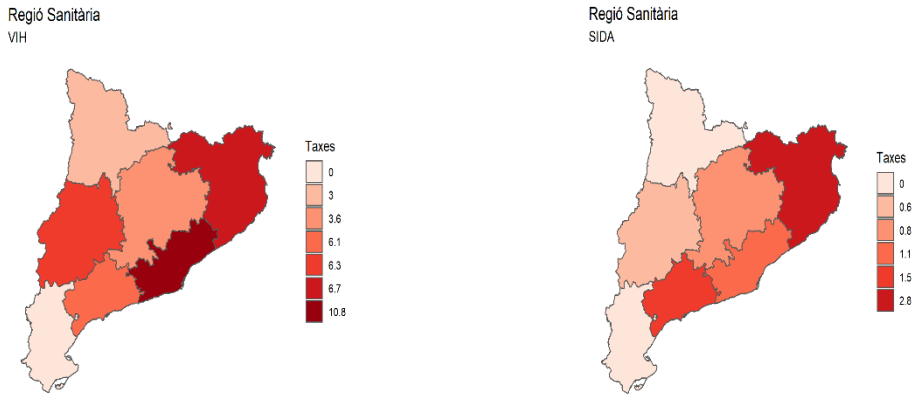

Figura 2. Distribució de les taxes per 100.000 habitants dels nous diagnòstics notificats de VIH Sida per Regió Sanitaria, Catalunya 2021.

3.2.2 Nous diagnòstics de VIH i Sida segons sexe i edat

L'any 2021, els homes van representar el 81,1% (279) dels nous diagnòstics de VIH mentre que, les dones el 18,9% (65) amb una raó home : dona de 4,3. La taxa en homes va ser de 9,3 casos per cada 100000 habitants i de 1,6 casos per a les dones. Durant el període 2012-2021, les taxes tant globals com en homes i dones van disminuir en un 8,5%, 7,6% i 6,2%, respectivament i les taxes en homes es van moure en valors d'entre 6 i 8 vegades superiors a la de les dones per a tot el període (Figura 3).

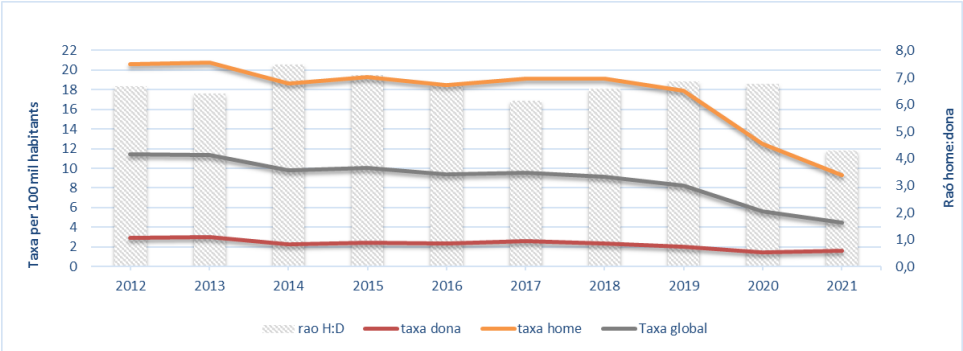

Figura 3. Evolució de la taxa per 100.000 habitants dels nous diagnòstics de VIH segons sexe, Catalunya, 2010-2021.

Pel que fa als nous diagnòstics de Sida, el 78,1% dels casos van ser homes (50) i el 21,9% dones (14) amb una raó home : dona de 3,6 i una taxa per cada 100000 habitants de 1,6 i 0,3, respectivament. Aquestes taxes s'han reduït els darrers deu anys amb una mitjana tant en global com per homes i dones, 8,5%, 4,9% i 15,6%, respectivament.

La mitjana d'edat al diagnòstic de VIH va ésser de 38 anys, 37 anys en els homes i 39 anys en les dones. Segons grup d'edat, el 32,8% del total tenien entre 30-39 anys, el 27,0% entre 20-29 anys i el 39,0% tenien 40 anys o més (figura 4), seguint la mateixa tendència segons grup d'edat dels darrers deu anys (figura 5). Tant per homes com per dones el grup majoritari era dels 30-39 anys amb un 33,0% i 32,3%, respectivament (figura 4).

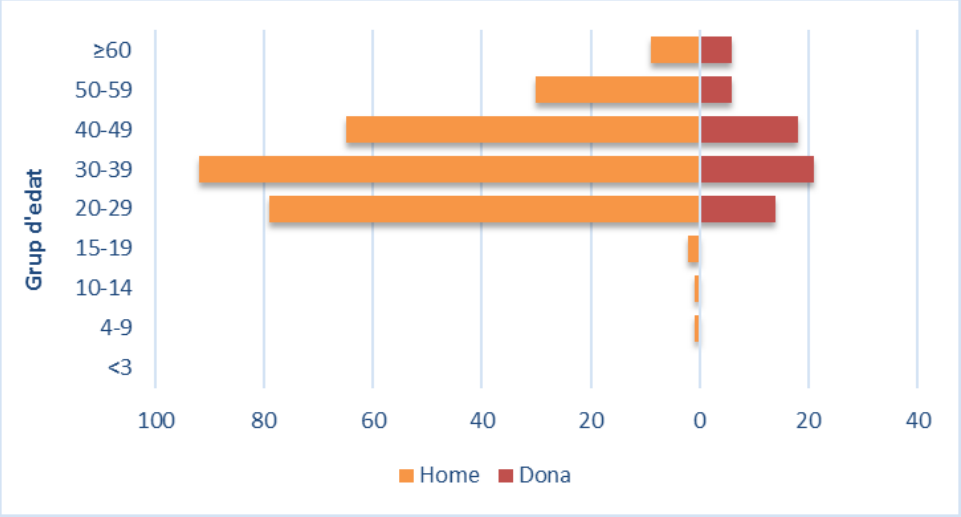

Figura 4. Distribució dels nous diagnòstics de VIH segons grup d'edat i sexe, Catalunya, 2021.

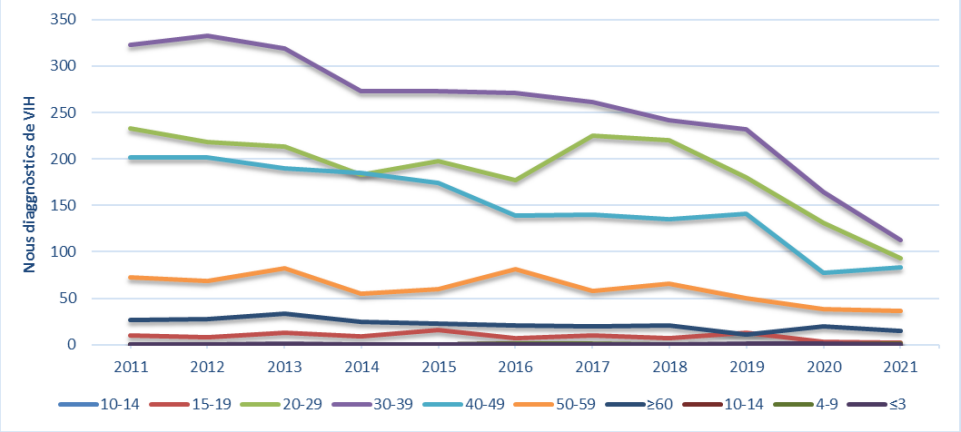

Figura 5. Evolució dels nous diagnòstics de VIH segons grup d'edat, Catalunya, 2015-2021.

Respecte a la Sida, la mitjana d'edat dels casos notificats es va situar en 44 anys, 45 anys en els homes i 49 anys en les dones. El grup majoritari tant en global com per homes i dones va ser dels 40-49 anys, 39,1%, 38,0% i 42,9%, respectivament (figura 6).

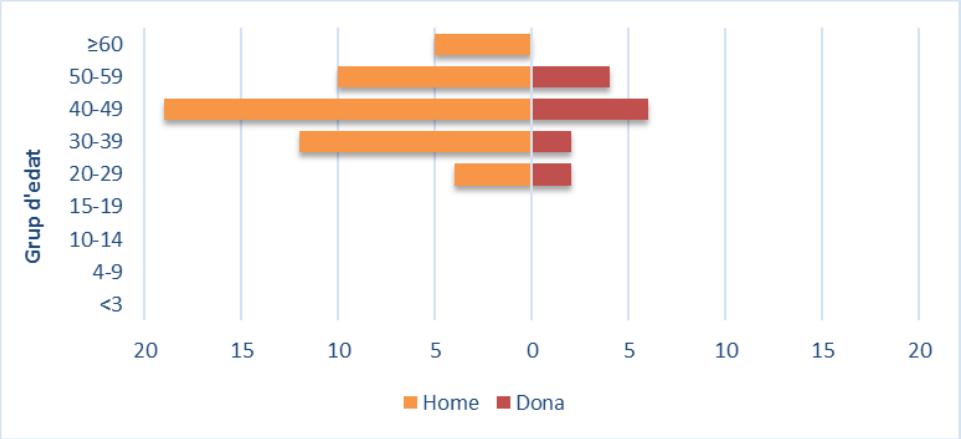

Figura 6. Distribució dels nous diagnòstics de Sida segons grup d'edat i sexe, Catalunya, 2021.

3.2.3 Nous diagnòstics de VIH i Sida segons país de naixement

D'entre els nous diagnòstics de VIH que es coneixia el país de naixement (91,6%) es van notificar 129 nous diagnòstics en persones nascudes a Espanya (41,0%) i 186 en persones nascudes fora de l'estat espanyol (59,0%) representant una taxa de 14,9 casos per 100.000 habitants entre la població estrangera a Catalunya i de 2,0 en els autòctons.
La taxa en persones nascudes fora de l'estat espanyol ha estat 6 vegades superior als autòctons per al període estudiat (figura 7).

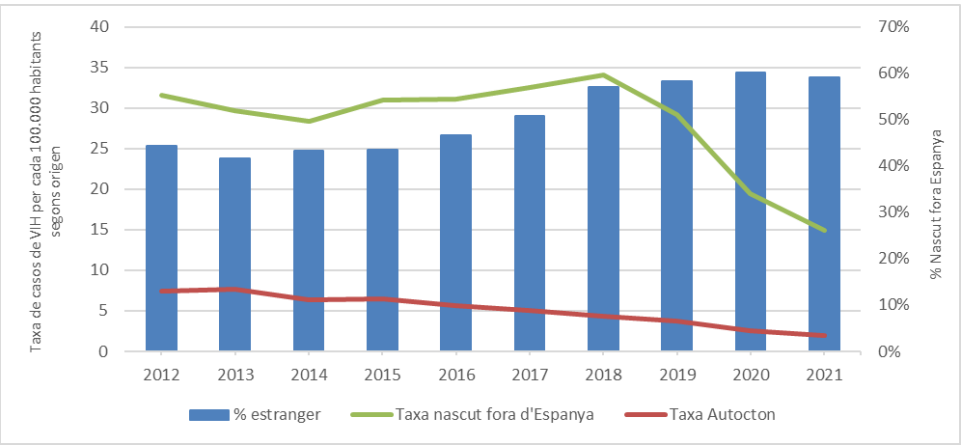

Figura 7. Evolució del percentatge i taxa de nous diagnòstics de VIH en persones nascudes fora l'estat espanyol, Catalunya, 2012-2021.

El país de procedència majoritari entre els nous diagnòstics de VIH i Sida de les persones nascudes fora de l'estat espanyol per a l'any 2021 va ser l'Amèrica Llatina i Carib, 63,8% i 46,7%, respectivament (figura 8).

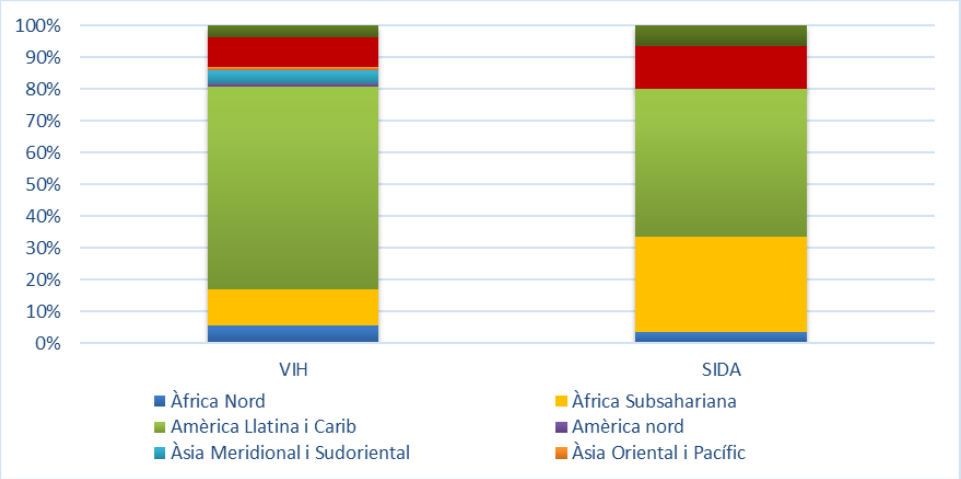

Figura 8. Distribució segons país de naixement dels nous diagnòstics de VIH i Sida entre les persones nascudes fora l'estat espanyol, Catalunya, 2021.

Tant els homes i sobretot les dones nascudes fora de l'estat espanyol es van veure més afectats pel VIH (57,4% i 68,4%) que els autòctons (42,6% i 31,6%) i per la Sida en les dones (58,3% i 47,7%), no així en els homes on per la Sida s'igualen les proporcions (50,0%). (figura 9).

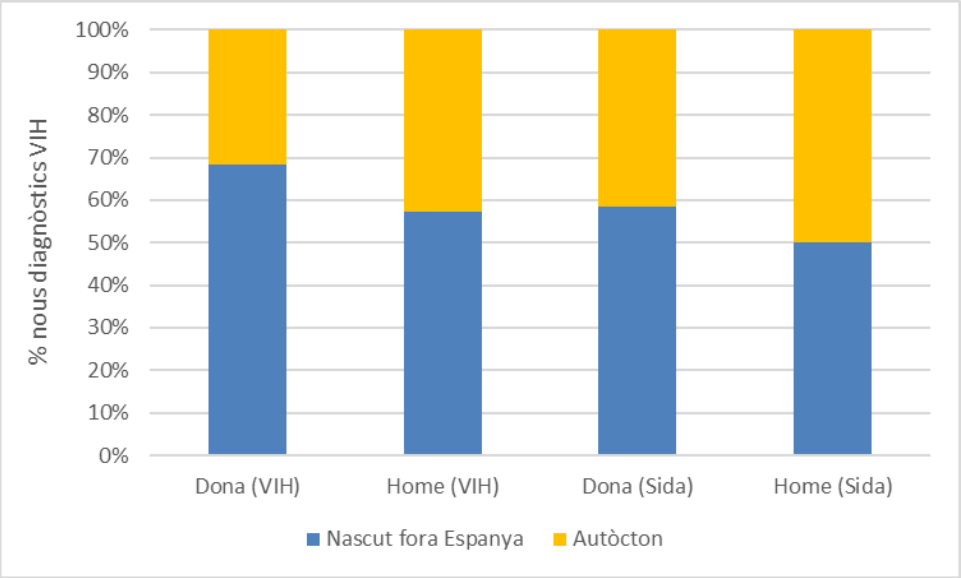

Figura 9. Distribució segons sexe i país de naixement dels nous diagnòstics de VIH i Sida, Catalunya, 2021.

3.2.4 Nous diagnòstics de VIH i SIDA segons via de transmissió

Durant l'any 2021, la via de transmissió majoritària va ser la sexual amb el 88,7% dels casos on més de la meitat dels nous diagnòstics de VIH van ser en HSH (71,7%) i un 9,9% i un 4,0% en homes i dones heterosexuals, respectivament. Es van notificar 14 diagnòstics en PID (6,3%), 6 diagnòstics en transsexuals i un cas

de transmissió vertical importada. En un 35,2% dels casos es desconeixia la via de transmissió (figura 10).

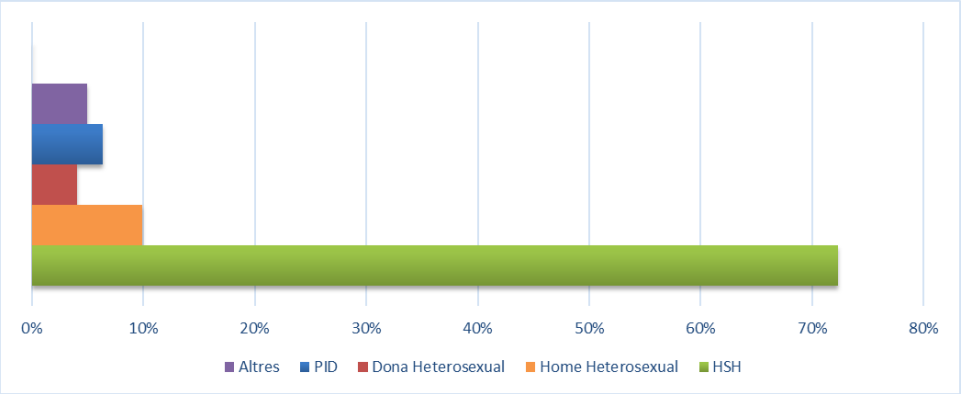

Figura 10. Distribució del percentatge de nous diagnòstics de VIH segons via de transmissió, Catalunya, 2021.

A excepció de les dones heterosexual que presenten una disminució del 3,6% en els darrers deu anys i el grup de transsexuals que incrementa un 25,6%, homes heterosexuals, HSH i PID, mantenen les seves proporcions estables amb una mitjana per al període 2012-2021 del 9,0%, 71,4% i 7,9%, respectivament (figura 11). Es van notificar 4 casos per transmissió vertical importats els darrers deu anys.

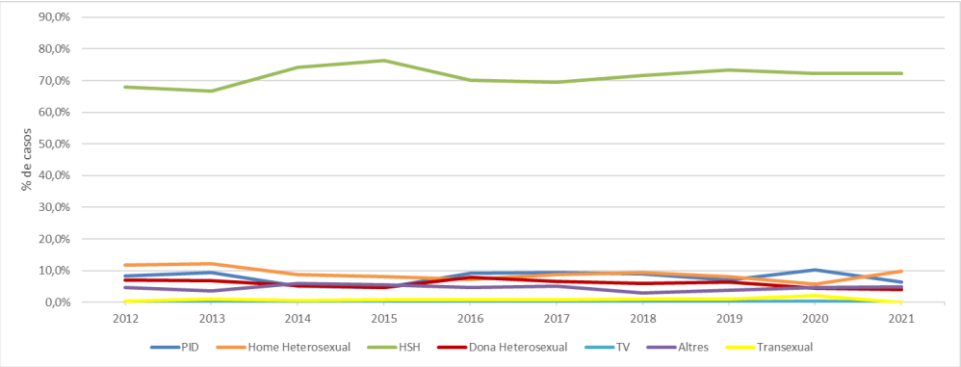

Figura 11. Evolució del percentatge de nous diagnòstics de VIH segons via de transmissió, Catalunya, 2012-2021.

El grup d'edat majoritari en totes les vies de transmissió per l'any 2021 va ser el grup d'entre 30-39 anys, a excepció dels transsexuals que majoritàriament corresponien al grup d'entre 20-29 anys i les PID amb un 64,3% dels casos en majors de 40 anys (figura 12).

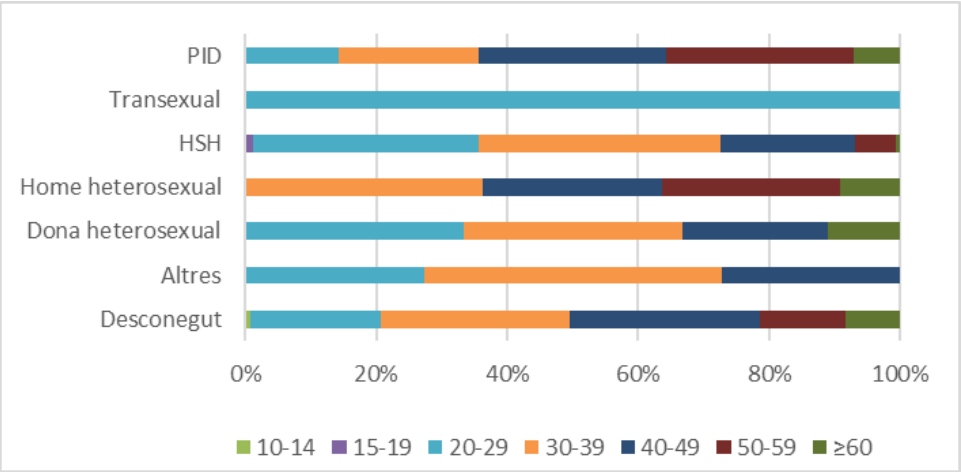

Figura 12. Distribució dels nous diagnòstics de VIH segons grup d'edat i via de transmissió, Catalunya, 2021.

Pel que fa als nous diagnòstics de Sida l'any 2021, d'entre els que es coneixia la via de transmissió (50,0%), el 65,6% van ser diagnosticats en HSH i un 12,5% van ser diagnosticats tant en PID com en homes heterosexuals, el 9,4% corresponia altres vies de transmissió (figura 13).

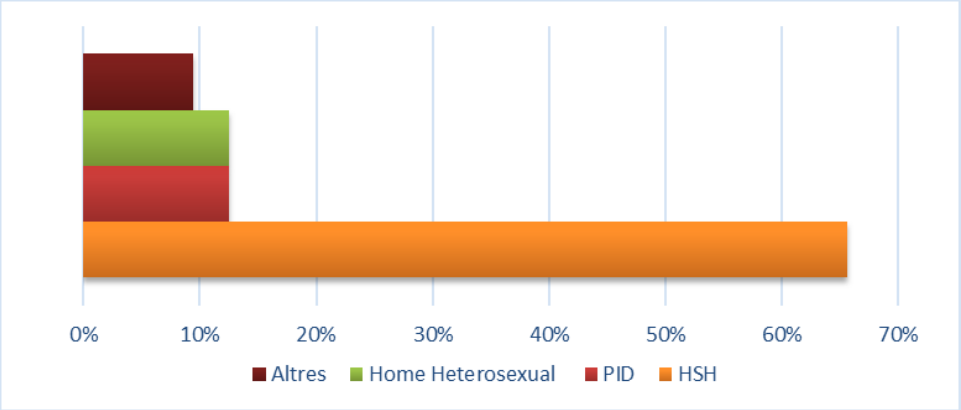

Figura 13. Distribució dels nous diagnòstics de Sida segons via de transmissió, Catalunya, 2021.

3.2.5 Recompte de CD4 al moment del diagnòstic

L'any 2021, del total de 344 nous diagnòstics de VIH, en un 83,7% (288) es reportava informació sobre el recompte de limfòcits CD4. D'aquests, la mediana de CD4 al diagnòstic de VIH va ésser de 358 i de 354 a l'inici de tractament, observant un descens mitjà des de l'any 2012 del 0,9% per al primer, passant de 380 CD4 l'any 2012 a 358 al 2021 i un increment del 3,5% per a la mediana de CD4 a l'inici de tractament, passant de 272 al 2021 a 354 al 2021 (figura 14).

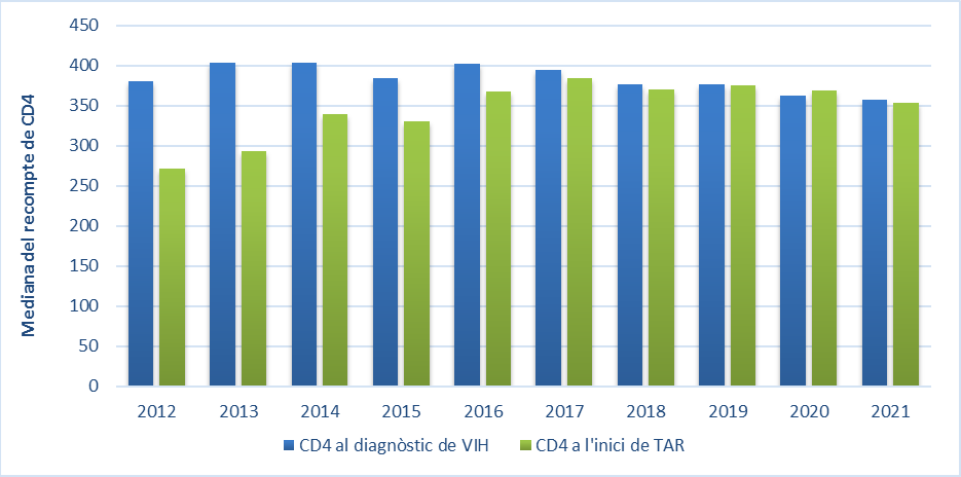

Figura 14. Evolució del recompte de CD4 al diagnòstic de VIH i a l'inici de tractament, Catalunya, 2012-2021.

La distribució del recompte de CD4 entre els nous diagnòstics de VIH va ser d'un 28,5% amb CD4 >500, 22,6% amb CD4 entre 350-500, un 21,5% amb diagnòstic tardà, entre 200-350 CD4 i un 27,4% amb diagnòstic tardà avançat (CD4 <200), mantenint la distribució respecte els darrers anys (figura 15).

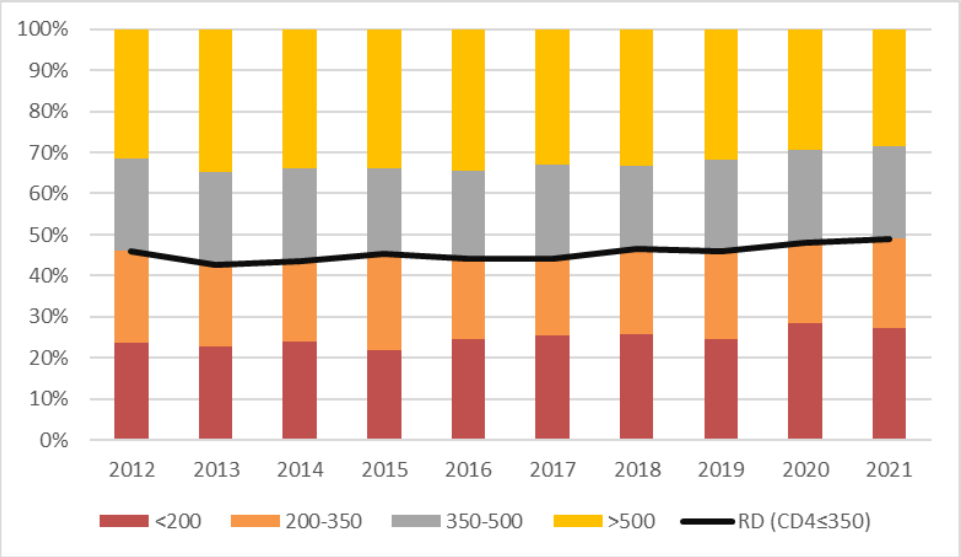

Figura 15. Evolució de la distribució del recompte de CD4 en els nous diagnòstics de VIH. Catalunya, 2012-2021.

Segons via de transmissió, els HSH i els transsexuals presenten proporcions superiors de CD4>500, 28,9% i 40,0%, respectivament. Mentre que dones i homes heterosexuals i les PID presenten percentatges superiors de CD4<200, 42,9%, 47,4% i 50,0%, respectivament (figura 16).

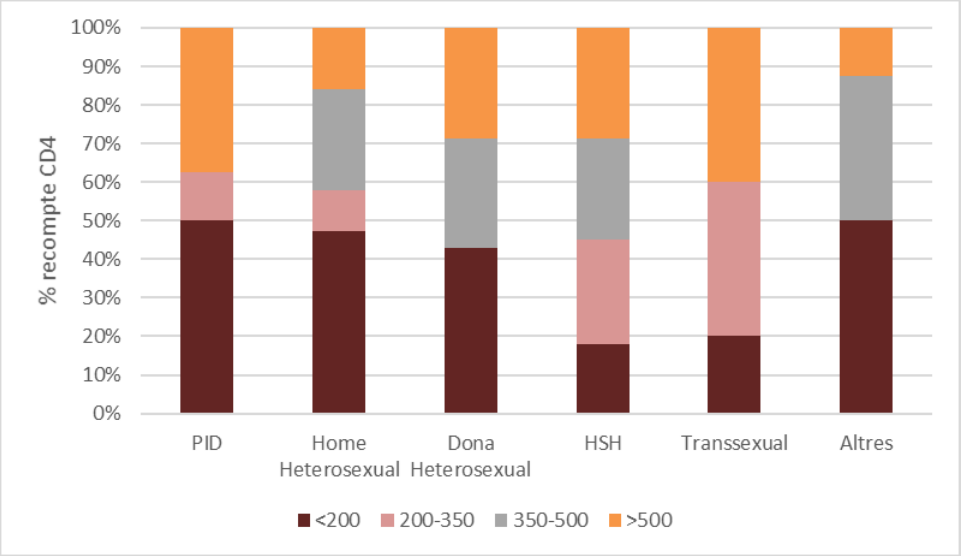

Figura 16. Distribució del recompte de CD4 en els nous diagnòstics de VIH segons via de transmissió, Catalunya 2021.

Segons grup d'edat, els menors de 14 anys es presenten en major proporció amb CD4>500 cel/µL, entre els 15 i els 29 anys amb CD4 entre 350-500 cel/µL i els majors de 40 anys amb CD4<200 cel/µL (figura 17).

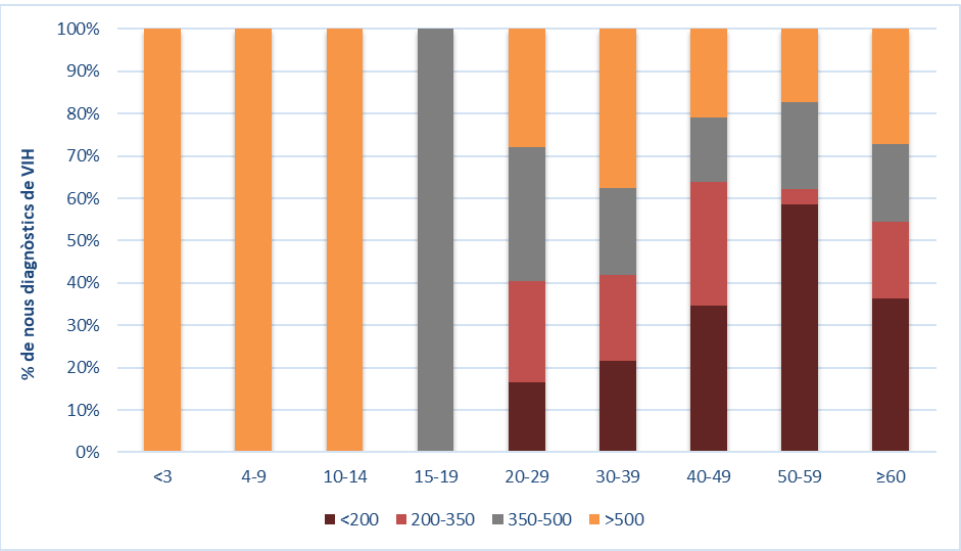

Figura 17. Distribució del recompte de CD4 al diagnòstic de VIH segons grup d'edat, Catalunya 2021.

3.2.6 Diagnòstic tardà entre els nous diagnòstics de VIH

El diagnòstic tardà (CD4<350 cel/µL) per a l'any 2021 es situava en el 49,0%, valor que incrementa de mitjana un 1,5% els darrers deu anys i es situa per sota la mitjana europea (zona UE/EEE) [4] (taula 1). Mentre que el diagnòstic tardà

avançat (CD4<200 cel/µL) es situa en valors del 27,4%, valor que incrementa de mitjana un 1% els darrers deu anys (Figura 18).

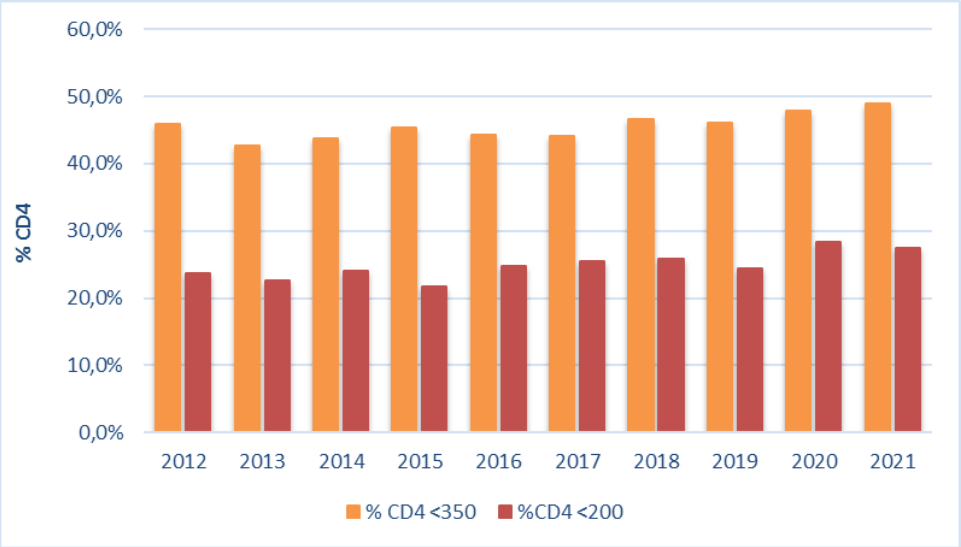

Figura 18. Evolució del percentatge del recompte de CD4<350 cel/µL i <200 cel/µL al diagnòstic de VIH, Catalunya 2012-2021.

El diagnòstic tardà va ser superior en els homes (49,8%) respecte les dones (45,3%), en el grup d'edat de 40-49 anys (63,9%), en persones nascudes fora l'estat espanyol (51,0%) respecte els autòctons (45,8%) i en les PID (62,5%) respecte les altres vies de transmissió (Figura 19).

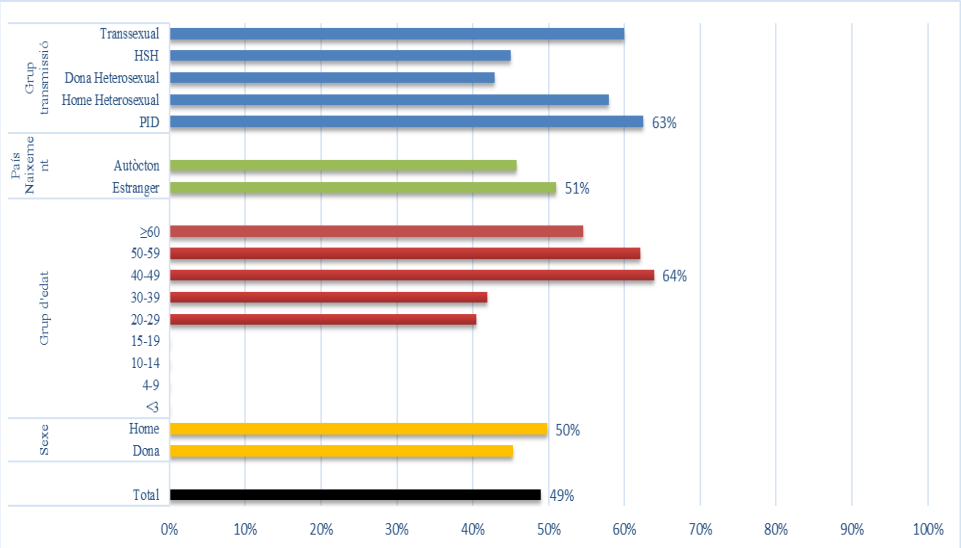

Figura 19. Percentatge de diagnòstic tardà (CD4<350) segons característiques demogràfiques i via de transmissió, Catalunya 2021.

L'evolució del diagnòstic tardà és a l'increment en totes les vies de transmissió i sobretot respecte el darrer any, a excepció dels homes heterosexuals que mantenen una evolució constant . Així en els darrers deu anys, el retard

diagnòstic incrementa amb una mitjana anual del 13,8% i 13,3 en les PID i les dones heterosexuals, respectivament i en un 4,4% i 2,8% en els transsexuals i els HSH (figura 20).

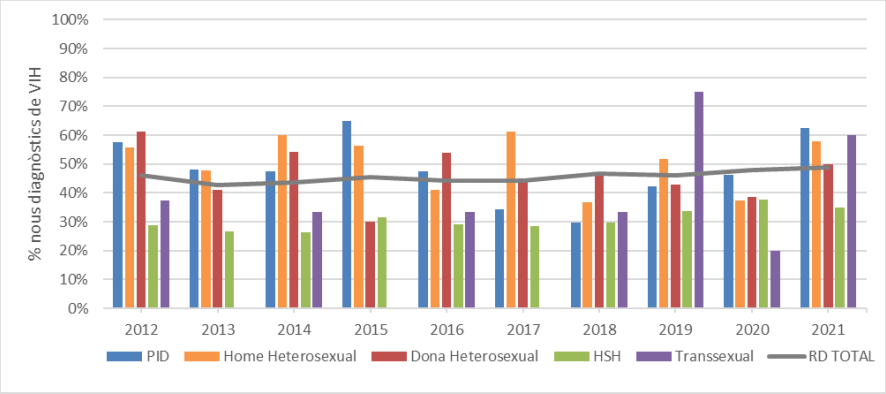

Figura 20. Evolució del percentatge de diagnòstic tardà (CD4<350) en els nous diagnòstics de VIH segons via de transmissió, Catalunya 2012-2021.

3.2.7 Diagnòstic tardà avançat

Pel que fa al diagnòstic tardà de malaltia avançada (CD4 <200), la tendència en els darrers deu anys es estable amb valors que han oscil·lat del 25,6% l'any 2012 al 27,4% al 2021 amb un valor màxim del 28,4% l'any 2020 (Figura 18).

Del total de diagnòstics de Sida per a l'any 2021, el 60,9% (39/64) van ser diagnosticats alhora (concomitant) al diagnòstic de VIH, mantenint la mateixa proporció dels darrers deu anys amb una mitjana del 60,2% (figura 21). Del total de casos concomitants, el 92,3% es van diagnosticar durant els 3 mesos al diagnòstic de VIH.

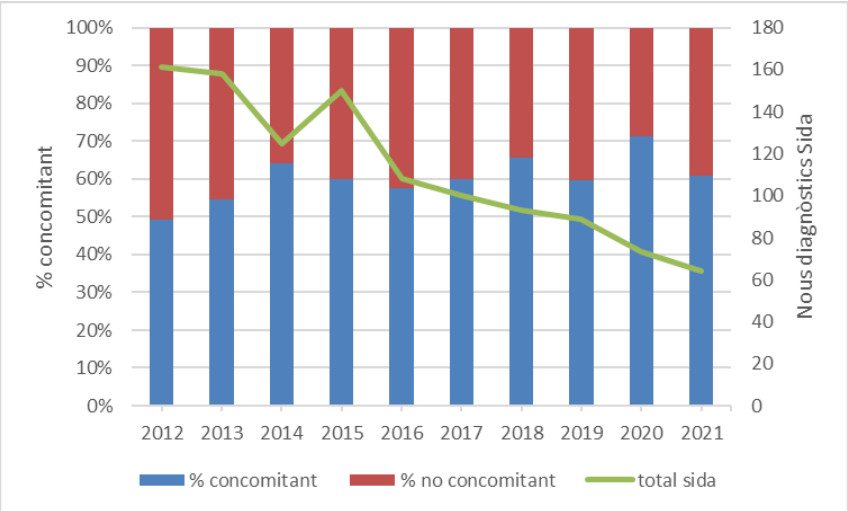

Figura 21. Percentatge de casos de Sida diagnosticats de manera concomitant al diagnòstic de VIH, Catalunya 2012-2021.

3.2.8 Malaltia indicativa de Sida

Les malalties indicatives de Sida més freqüents notificades durant l'any 2021 van ésser la pneumònia per *Pneumocystis jirovecii* (40,6%), la candidiasi esofàgica (9,4%), la infecció per *Mycobacterium tubercolisis* disseminada (7,8%) i el sarcoma de Kaposi (7,8%) (figura 22).

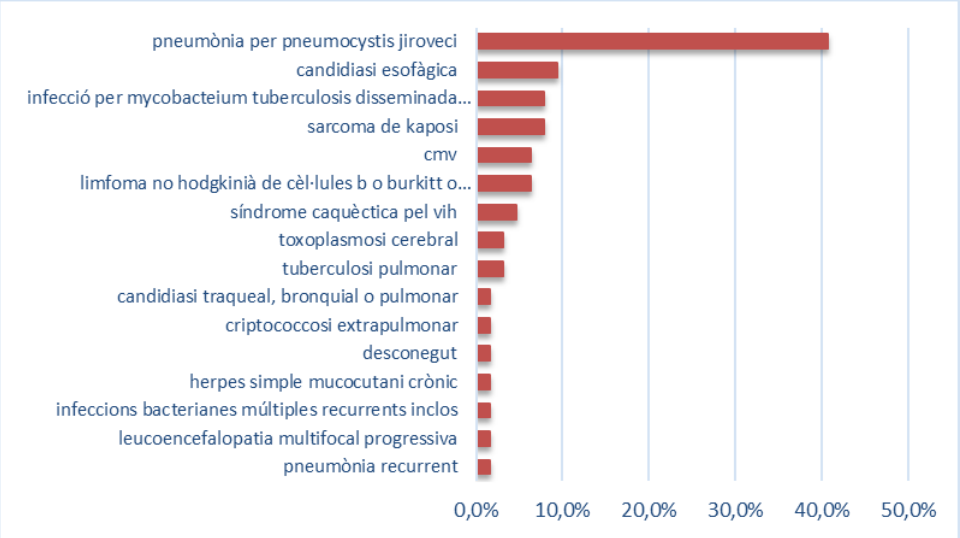

Figura 22. Distribució de les malalties indicatives de Sida, Catalunya 2021.

4 Altres malalties infeccioses en els nous diagnòstics de VIH i Sida

Entre els nous diagnòstics de VIH de l'any 2021, un 28,2% presentava un diagnòstic previ d'ITS en els darrers 12 mesos al diagnòstic de VIH. D'aquests, el 36,1% eren sífilis, el 23,7% gonocòccia, 22,7% clamídia i 17,5% limfogranuloma veneri. Els HSH van presentar un diagnòstic previ d'ITS en el 37,4% dels casos, un 22,2% i 22,7% en les dones i homes heterosexuals, respectivament i un 21,4% en les PID. Els transsexuals van esser el grup de transmissió amb major percentatge per diagnòstic previ d'ITS amb el 50,0% dels casos. Un 4,9 i un 3,8% eren portadors de l'antigen HBsAg i l'anticòs AcVHC, respectivament i un 2,6% presentava una prova de tuberculina positiva. Pel que fa als diagnòstics de Sida, un 9,4% presentava un diagnòstic previ d'ITS, d'aquests, un 50,0% eren sífilis i un 16,7% gonocòccia. Un 7,8 i 4,7% eren portadors de l'antigen HBsAg i l'anticòs AcVHC, respectivament i un 4,7% presentava una prova de tuberculina positiva.

5 Conclusions

- L'any 2021 es van declarar 344 nous diagnòstics de VIH i 64 de Sida, representant una taxa global de VIH i Sida de 4,4 i 0,8 casos per cada 100000 habitants, respectivament.

- S'observa una disminució gradual en el nombre de nous diagnòstics de VIH i Sida durant el període 2012-2021 del 7,6% i del 12,7% de mitjana, respectivament. Els homes i les perdones nascudes a Espanya disminueixen la seva taxa en major proporció.

- Els homes van presentar percentatges superiors a les dones tant en els nous diagnòstics de VIH com de Sida, 81,1% i 78,1%, respectivament i seguint la mateixa tendència d'anys anteriors. La taxa es situava en 9,3 casos per 100000 habitants en els homes i 1,6 casos per 100000 habitants en les dones amb una disminució en els darrers deu anys de mitjana del 7,6% en els homes i del 6,2% en les dones.

- L'edat mitjana al diagnòstic de VIH va ser de 37 anys, 39 anys en les dones i 37 anys en els homes. El grup majoritari en global, en dones i homes es situava en els 30-39 anys amb un 29,7%, 32,3% i 33,0%, respectivament. També és el grup d'edat majoritari en totes les vies de transmissió a excepció dels transsexuals que es situava entre els 20-29 anys i les PID majoritari d'entre els 50-59 anys.

- Més de la meitat dels nous diagnòstics de VIH es van produir en persones nascudes fora l'estat espanyol (59,0%), percentatge que ha increment els darrers quatre anys. A més, les dones nascudes fora l'estat espanyol van presentar percentatges superiors d'infecció a les autòctones que en el cas dels homes. Per tant, cal diversificar els programes de prevenció per adaptar-los a les necessitats d'aquest col·lectiu especialment vulnerable, tenint en compte alhora, el component de gènere.

- La via sexual es la via de transmissió majoritària en els darrers deu anys (87,5%), sense descuidar altres vies com les PID que representen el 7,9% dels casos, cal implementar i reforçar actuacions efectives per a prevenir la transmissió per aquesta via.

- La transmissió sexual entre HSH continua essent la via de transmissió més freqüent tant l'any 2021 (71,7%) com en els darrers deu anys. Els homes i dones heterosexuals van representar el 9,9% i 4,0% dels casos, respectivament, mentre que les PID el 6,3% dels casos. En els darrers deu

anys, totes les vies de transmissió mantenen una proporció constant en el nombre de casos, a excepció de les dones heterosexuals que disminueixen un 3,7% i els transsexuals que incrementen un 25,6%.

- La mediana del recompte de CD4 al diagnòstic ha disminuït amb una mitjana anual del 0,9% durant l'ultima dècada i el percentatge de nous diagnòstics amb recomptes per sota de 350 CD4 es manté en xifres elevades amb una mitjana del 45,6% els darrers deu anys e increment fins al 49,0% l'any 2021. De la mateixa manera el recompte de CD4 per sota de 200 presenta una mitjana per al període 2012-2021 del 24,8% incrementant fins al 27,4% al 2021.

- Els homes (49,8%), el grup d'entre 40-49 anys (63,9%), els nascuts fora l'estat (51,0%) i les PID (62,5%) van presentar percentatges superiors de recomptes de CD4 per sota de 350.

- El 60,9% de nous diagnòstics de Sida van ser diagnosticats alhora al diagnòstic de VIH, i per tant, amb diagnòstic tardà avançat d'infecció pel VIH, mantenint la tendència dels darrers deu anys.

- El 28,2% dels nous diagnòstics de VIH havien presentat un diagnòstic previ d'ITS, destacant els HSH i Transsexuals amb percentatges superiors, 37,4% % i 50,0% respectivament. La sífilis es presentava com la ITS més freqüent.

- Cal reforçar el cribratge sistemàtic de les ITS davant un diagnòstic de VIH donada la associació evident entre las ITS y la transmissió del VIH.

- La pandèmia de SARS-CoV2 i el seu impacte en els programes diagnòstics, serveis assistencials i els propis sistemes d'informació i de vigilància epidemiològica, pot haver comportat l'increment en el nombre de casos de VIH amb retràs diagnòstic i un augment del retràs de notificació als sistemes de vigilància.

- S'ha de continuar persistint tant en l'esforç d'augmentar el diagnòstic i tractament precoç de les persones que viuen amb VIH, així com mantenir i reforçar la vigilància i les mesures preventives pertinents, tenint en compte les poblacions clau per intensificar intervencions específiques i el més eficients possibles.

6 Taules

Regió	Catalunya	Espanya	Europa - EU/EEA
Darreres dades disponibles	**2021**	**2020**	**2020**
VIH (N)	344	1.925	14.971
VIH (Taxa)	4,4	4,07	3,7
Raó home:dona	4	5	3
Nascut fora del pais declarant	54,1%	34,0%	44,0%
Via de transmissió (%)			
Dona Heterosexual	4,1	12,7	15,5
Home Heterosexual	9,9	14,9	14,1
HSH	72	55,2	38,8
PID	6,3	2,4	3,8
Transmissió vertical	0,5	0	0,6
Desconegut	35,2	13,6	26,9
CD4<350	49,0	46,8	60,0
SIDA (N)	64	203	1.760
SIDA (Taxa)	0,8	0,5	0,5

Taula 1. Característiques epidemiològiques dels nous diagnòstics de VIH i Sida notificats als sistemes de vigilància nacionals i de la regió europea EU/EEA.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
Sexe																				
Home	746	86,90 %	736	86,50 %	644	88,20 %	652	87,60 %	608	87,10 %	615	86,00 %	600	86,80 %	548	87,30 %	378	87,10 %	279	81,10 %
Dona	112	13,10 %	115	13,50 %	86	11,80 %	92	12,40 %	90	12,90 %	100	14,00 %	91	13,20 %	80	12,70 %	56	12,90 %	65	18,90 %
Grup Edat																				
≤3	0	0,00%	1	0,10%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,10%	1	0,10%	0	0,00%
4-9	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,10%	1	0,10%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,10%
10-14	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,10%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,10%
15-19	8	0,90%	13	1,50%	9	1,20%	16	2,20%	7	1,00%	10	1,20%	7	0,80%	13	1,50%	3	0,30%	2	0,20%
20-29	218	25,40 %	213	25,00 %	183	25,10 %	198	26,60 %	177	25,40 %	225	25,90 %	220	25,30 %	180	20,70 %	131	15,10 %	93	10,70 %
30-39	333	38,80 %	319	37,50 %	273	37,40 %	273	36,70 %	271	38,80 %	261	30,10 %	242	27,90 %	232	26,70 %	164	18,90 %	113	13,00 %
40-49	202	23,50 %	190	22,30 %	185	25,30 %	174	23,40 %	139	19,90 %	140	16,10 %	135	15,60 %	141	16,20 %	77	8,90%	83	9,60%
50-59	69	8,00%	82	9,60%	55	7,50%	60	8,10%	81	11,60 %	58	6,70%	66	7,60%	50	5,80%	38	4,40%	36	4,10%
≥60	28	3,30%	33	3,90%	25	3,40%	23	3,10%	21	3,00%	20	2,30%	21	2,40%	11	1,30%	20	2,30%	15	1,70%
Origen																				
Espanya	471	54,90 %	483	56,80 %	406	55,60 %	412	55,40 %	365	52,30 %	328	37,80 %	278	32,00 %	243	28,00 %	163	18,80 %	129	14,90 %
Altres països	374	43,60 %	344	40,40 %	309	42,30 %	318	42,70 %	318	45,60 %	338	38,90 %	369	42,50 %	338	38,90 %	245	28,20 %	186	21,40 %
Desconegut	13	1,50%	24	2,80%	15	2,10%	14	1,90%	15	2,10%	49	5,60%	44	5,10%	47	5,40%	26	3,00%	29	3,30%
TOTAL	**858**		**851**		**730**		**744**		**698**		**715**		**691**		**628**		**434**		**344**	

Taula 2. Evolució dels nous diagnòstics de VIH segons característiques demogràfiques. Catalunya 2012-2021.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
Sexe																				
Home	746	20,1	736	20	644	17,6	652	17,9	608	16,6	615	16,7	600	16,2	548	14,7	378	10	279	7,3
Dona	112	2,9	115	3	86	2,3	92	2,4	90	2,4	100	2,6	91	2,4	80	2,1	56	1,4	65	1,6
Grup Edat																				
≤3	0	0	1	0,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,3	1	0,3	0	0
4-9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,3	1	0,3	0	0	0	0	0	0	1	0,3
10-14	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0,2
15-19	8	1,9	13	3,2	9	2,2	16	3,9	7	1,7	10	2,4	7	1,7	13	3,2	3	0,7	2	0,5
20-29	218	25,9	213	25,3	183	21,7	198	23,5	177	21	225	26,7	220	26,1	180	21,4	131	15,5	93	11
30-39	333	33,6	319	32,2	273	27,5	273	27,5	271	27,3	261	26,3	242	24,4	232	23,4	164	16,5	113	11,4
40-49	202	15,6	190	14,7	185	14,3	174	13,4	139	10,7	140	10,8	135	10,4	141	10,9	77	5,9	83	6,4
50-59	69	6,2	82	7,4	55	5	60	5,4	81	7,3	58	5,3	66	6	50	4,5	38	3,4	36	3,3
≥60	28	1,4	33	1,7	25	1,3	23	1,2	21	1,1	20	1	21	0	11	0,6	20	1	15	0,8
Origen																				
Espanya	471	7,4	483	7,6	406	6,4	412	6,4	365	5,7	328	5,1	278	4,3	243	3,8	163	2,5	129	2
Altres països	374	31,5	344	29,7	309	28,4	318	30,9	318	31,1	338	32,5	369	34,1	338	29,2	245	19,4	186	14,9
TOTAL	**858**	**11,4**	**851**	**11,4**	**730**	**9,8**	**744**	**10**	**698**	**9,4**	**715**	**9,5**	**691**	**9,2**	**628**	**8,2**	**434**	**5,6**	**344**	**4,4**

Taula 3. Evolució de la taxa per 100000 habitants dels nous diagnòstics de VIH segons característiques demogràfiques. Catalunya 2012-2021.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	N	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
PID	52	6,00%	60	7,10%	28	3,80%	26	3,50%	50	7,20%	50	7,00%	47	6,80%	32	5,10%	30	6,90%	14	5,00%
Home heterosexual	74	8,60%	79	9,30%	47	6,40%	44	5,90%	40	5,70%	47	6,60%	49	7,10%	37	5,90%	17	3,90%	22	7,90%
Dona heterosexual	45	5,20%	44	5,20%	29	4,00%	25	3,40%	43	6,20%	35	4,90%	31	4,50%	29	4,60%	13	3,00%	9	3,20%
HSH	427	49,70 %	429	50,40 %	400	54,80 %	414	55,60 %	381	54,60 %	373	52,20 %	372	53,80 %	331	52,60 %	211	48,60 %	160	57,60 %
Transsexual	11	1,30%	2	0,20%	7	1,00%	3	0,40%	4	0,60%	4	0,60%	5	0,70%	5	0,80%	5	1,20%	6	2,20%
Transmissió vertical	0	0,00%	1	0,10%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	1	0,20%	1	0,20%	1	0,40%
Altres	29	3,40%	24	2,80%	32	4,40%	30	4,00%	25	3,60%	27	3,80%	16	2,30%	17	2,70%	14	3,20%	11	4,00%
Desconegut	222	25,80 %	212	24,90 %	187	25,60 %	202	27,20 %	155	22,20 %	179	25,00 %	172	24,90 %	177	28,10 %	143	32,90 %	55	19,80 %
TOTAL	**860**		**851**		**730**		**744**		**698**		**715**		**692**		**629**		**434**		**278**	

Taula 4. Evolució dels nous diagnòstics de VIH segons Grup de Transmissió. Catalunya 2012-2021.

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
VIH	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**
Alt Pirineu i Aran	2	3	2	3	2	3	0	0	5	7,4	4	5,9	7	10,4	1	1,5	2	3	2	3
Lleida	37	10,2	35	9,6	30	8,3	17	4,7	25	6,9	22	6,1	16	4,4	30	8,3	21	5,8	23	6,3
Camp de Tarragona	45	7,4	43	7,1	53	8,7	38	6,3	34	5,6	50	8,2	49	8,1	33	5,4	14	2,3	37	6,1
Terres de l'Ebre	3	1,7	10	5,7	3	1,7	4	2,3	2	1,1	3	1,7	12	6,8	3	1,7	0	0	0	0
Catalunya Central	30	5,7	28	5,3	11	2,1	12	2,3	25	4,7	14	2,7	27	5,1	21	4	7	1,3	19	3,6
Girona	69	8	54	6,3	49	5,7	60	7	61	7,1	53	6,2	54	6,3	66	7,7	43	5	58	6,7
Barcelona Ciutat	469	27,7	437	25,8	401	23,7	418	24,7	361	21,3	404	23,9	359	21,2	302	17,8	239	14,1	148	8,7
Àmbit Territorial Metropolità Nord	132	6,6	130	6,5	110	5,5	96	4,8	84	4,2	91	4,6	88	4,4	80	4	49	2,5	19	1
Àmbit Territorial Metropolità Sud	71	5,2	112	8,2	71	5,2	99	7,2	101	7,4	74	5,4	79	5,8	92	6,7	59	4,3	38	2,8
Total Catalunya	**858**		**851**		**730**		**744**		**698**		**715**		**691**		**628**		**434**		**344**	

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
Sida	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**	**N**	**Taxa**
Alt Pirineu i Aran	0	0	0	0	0	0	1	1,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lleida	7	1,9	6	1,7	3	0,8	5	1,4	1	0,3	0	0	0	0	1	0,3	2	0,6	2	0,6
Camp de Tarragona	7	1,2	6	1	9	1,5	7	1,2	5	0,8	9	1,5	8	1,3	2	0,3	5	0,8	9	1,5
Terres de l'Ebre	0	0	4	2,3	1	0,6	1	0,6	1	0,6	0	0	4	2,3	1	0,6	0	0	0	0
Catalunya Central	7	1,3	4	0,8	3	0,6	4	0,8	5	0,9	1	0,2	0	0	3	0,6	5	0,9	4	0,8
Girona	17	2	25	2,9	18	2,1	24	2,8	25	2,9	18	2,1	19	2,2	22	2,6	13	1,5	24	2,8
Barcelona Ciutat	87	5,1	78	4,6	62	3,7	72	4,3	40	2,4	50	3	41	2,4	36	2,1	30	1,8	19	1,1
Àmbit Territorial Metropolità Nord	26	1,3	22	1,1	14	0,7	17	0,9	10	0,5	10	0,5	13	0,7	9	0,5	6	0,3	4	0,2
Àmbit Territorial Metropolità Sud	10	0,7	13	0,9	15	1,1	19	1,4	21	1,5	12	0,9	8	0,6	15	1,1	12	0,9	2	0,1
Total Catalunya	**161**		**158**		**125**		**150**		**108**		**100**		**93**		**89**		**73**		**64**	

Taula 5. Evolució de la taxa per 100000 habitants dels nous diagnòstics de VIH i Sida segons Regió Sanitària, Catalunya 2012-2021.

7 Referències

1. DECRET 203/2015, de 15 de setembre, pel qual es crea la Xarxa de Vigilància Epidemiològica i es regulen els sistemes de notificació de malalties de declaració obligatòria i brots epidèmics. Disponible a: https://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=702922&language=ca_ES

2. Definició de cas de les malalties de declaració obligatòria disponible a: https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_Professionals/Vigilancia_epidemiologica/documents/arxius/spdefimdo.pdf.

3. European Centre for DiseasePreventionand Control/WHO Regional Office for Europe. HIV/AIDS surveillance in Europe 2021 – 2020 data. Stockholm: ECDC; 2021.
4. Unidad de vigilancia de VIH, ITS y hepatitis. Vigilancia Epidemiológica del VIH y sida en España 2020: Sistema de Información sobre Nuevos Diagnósticos de VIH y Registro Nacional de Casos de Sida. Plan Nacional sobre el Sida – División de control de VIH, ITS, Hepatitis virales y tuberculosis-DG de Salud Pública / Centro Nacional de Epidemiología - ISCIII. Madrid; Nov 2021.